

да се проветри. Николай го накара да донесе дърва и да запали камбето, за да бъде топло като дойдат след два-три часа сайбиите и гостът им от Виена.

Да твори, да рисува, да допринесе „според силите си“ и той нещо „за прославлението на отечеството“. Беше готов живота си да даде, само да изпълни, да довърши делото на баща си...

Отклочи бързо едно чекмедже, пълно с рисунки: скици от родния дом в Свищов, портрети рисувани по спомен на родителите си, проекти за исторически картини, които прославяват българското минало, илюстрации към книги, наскоро четени и изпълнили с творчески възторг младото сърце...

Дали някога щеше да изпълни своята най-голяма мечта? Да подари на своя народ цялата българска история в редица картини? Защото тия, които бяха неграмотни, можеха добре да схванат изографисаното в разните шампи... Да види някога „Царсвеникът“ украсен с негови картини...

— Донеси още малко дърва и не затваряй... — каза Николай на стареца и се взря в образа, който се отразяваше в джама на отворения прозорец.

Сякаш виждаше лика на баща си, комуто тъй много приличаше. Сякаш Христаки Цавлович го гледаше в този миг с премия си умен и благ взор. Момчето изтръпна. Грабна молива. Трескаво почна да нахвърля скицата, със стиснато от вълнение гърло. Не чу, не усети, че някой влезе в кантората, застана мълчаливо зад него.

Николай ли беше това? Или баща му отпреди толкова години, когато предаваше на Антон Кирияк логика, аритметика и история?

Изведнъж момчето трепна. Обърна се. И скочи разтреперан.

Зад него стоеше Антон Кирияк и внимателно гледаше към рисунката. Той леко потупа младежа по рамото и му посочи да про-